

Tillfällig uthyrning av lokaler

Allmänt

Detta dokument gäller för lokaler som tillfälligt hyrs ut till andra ändamål än de normalt används till, t ex för övernattnig, disco, fest etc.

Ägarens ansvar

Ansvaret för brandskyddet ligger enligt lag både på den som äger en byggnad och på den som bedriver verksamhet där (nyttjanderättshavaren), t ex den som arrangerar en fest. Det är ägaren som har det övergripande ansvaret för att byggnaden har ett säkert brandskydd.

Ägaren skall arbeta med sitt brandskydd på ett systematiskt sätt. En del i det arbetet skall utgöras av en dialog om brandskyddet mellan ägare och nyttjanderättshavare. Detta gäller också tillfälliga hyresgäster (nyttjanderättshavare) som hyr in sig i lokalerna. I hyresavtalet skall det tydligt framgå hur ansvarsfördelningen, för brandskyddet, är mellan ägaren och den tillfällige hyresgästen.

Till varje lokal som hyrs ut för tillfälliga arrangemang skall det finnas brandskyddsinformation och en checklista till hyresgästen. Vid uthyrning till icke svensktalande skall brandskyddsinformationen finnas tillgänglig åtminstone på engelska. Den bör också finnas tillgänglig på hyresgästernas modersmål (detta är ett krav om ingen av hyresgästerna talar engelska). I slutet av detta dokument finns ett exempel på hur en checklista kan se ut. Denna kan anpassas till aktuella lokaler och de hyresgäster som kan bli aktuella. Ett informationsblad skall, förutom uppgifter om brandskyddet, bland annat innehålla kontaktuppgifter för ägaren eller dennes representant, den aktuella lokalens adress, uppsamlingsplats vid utrymning och telefonnummer till SOS.

I samband med uthyrningen skall en dialog föras mellan ägaren och den tillfällige hyresgästen om hur brandskyddet är tänkt att fungera i den aktuella lokalen, t ex vad det gäller utrymningsvägar, eventuella larm m m. Den tillfällige hyresgästen skall ha ett eget exemplar av informationsbladet tillsammans med en checklista. Det skall även finnas ett exemplar av varje dokument tydligt uppsatt i respektive lokal som hyrs. Ägaren och den tillfällige hyresgästen skall tillsammans också gå igenom lokalen innan den tas i bruk för arrangemanget.

Vid övernattnig i lokaler som saknar automatiskt brandlarm (utfört enligt SBF 110:6) (med tillhörande utrymningslarm) som är vidarekopplat till räddningstjänsten, ansvarar ägaren för att samtliga lokaler som används (inklusive korridorer och trapphus) är försedda med brandvarnare.

Nyttjanderättshavarens ansvar

Som tidigare nämnts ligger ansvaret för brandskyddet enligt lag både på den som äger en byggnad och på den som bedriver verksamhet där (nyttjanderättshavaren), t ex den som arrangerar en fest. Nyttjanderättshavaren ansvarar för att verksamheten sker på ett säkert sätt, t ex genom att inte blockera utrymningsvägarna.

Vid den gemensamma genomgången med ägaren skall nyttjanderättshavaren ta reda på var släckutrustning finns och hur den fungerar, hur utrymningen är tänkt att fungera, hur eventuella larm fungerar och så vidare. En vanlig brandsorsak är anlagd brand varför det är viktigt att tänka på att vissa typer av arrangemang kan dra till sig objudna gäster.

Vid övernattningsansvar ansvarar nyttjanderättshavaren för att det finns en vaken vakt som har överblick över lokalerna och kan varna de sovande vid en nödsituation. Vaken vakt behövs dock inte i lokaler som är försedda med automatiskt brandlarm (utfört enligt SBF 110:6) (med tillhörande utrymningslarm) som är vidarekopplat till räddningstjänsten.

Källor:

- **Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, 2 kap. 2 §**
- **Information om brandskydd vid tillfällig uthyrning av samlingslokaler, Räddningsverket, mars 2005”**
- **Tidigare riktlinjer från Landskrona räddningstjänst, 1994-07-18 (Göran Malmberg) och 1999-02-26 (Mats Rosander)**

Checklista för ägaren

- Det skall finnas möjlighet att larma 112.
- Utrymningsvägarna skall vara fria från möbler, skräp m m och vara framkomliga i hela sin bredd. Det skall alltid finnas minst två av varandra oberoende utrymningsvägar.
- Alla dörrar i utrymningsvägarna skall kunna öppnas utan nycklar eller särskilda verktyg.
- Utrymningsvägarna skall vara försedda med belysta eller genomlysta vägledande markeringar som syns tydligt.
- Stängningsanordningar på självstängande branddörrar skall fungera och dörrarna får inte ställas upp med t ex kilar.
- Det skall finnas fungerande och besiktigade handbrandsläckare med rätt effektivitetsklass. Dessa skall vara lättillgängliga och i tillräcklig omfattning samt vara väl markerade med skyltar enligt gällande standard.
- Det skall finnas utrymningsplaner utförda enligt gällande standard. Dessa skall vara placerade väl synliga och i tillräcklig omfattning.
- På en väl synlig plats vid ingången till lokalen skall det finnas en skylt som anger det maximalt tillåtna antalet personer som får vistas i lokalen.
- Hyresgästen skall ha fått information om brandskyddet i lokalen och vilket ansvar som åvilar honom/henne samt hur många som får vistas i lokalen.
- Eventuell nödbelysning skall fungera.
- Eventuellt automatiskt brandlarm och/eller utrymningslarm skall fungera.
- Vid övernattnig skall det finnas brandvarnare i samtliga lokaler som används (inklusive korridorer och trapphus). Detta gäller för lokaler som saknar automatiskt brandlarm (utfört enligt SBF 110:6) (med tillhörande utrymningslarm) som är vidarekopplat till räddningstjänsten.
- Räddningstjänsten skall informeras om den tillfälliga verksamheten senast samma dag som arrangemanget börjar (telefon 040-676 91 50).
- Anmälningssblankett finns på räddningstjänstens hemsida (Tillfällig uthyrning av lokal)

Checklista för nyttjanderättshavaren

Innan och under arrangemanget:

- Ta inte in fler personer än vad lokalen är godkänd för.
- Utrymningsvägarna skall vara tydligt markerade och upplåsta.
- Utrymningsvägarna får inte blockeras med bord, stolar, kläder etc.
- Gångvägar, trappor och utrymningsvägar är skottade och sandade vintertid.
- Inte använda rökmaskiner om det finns ett automatiskt brandlarm.
- Informera personerna i lokalen om var utrymningsvägarna finns.
- Ta reda på var släckutrustningen finns och hur den skall hanteras.
- Placera ljus och marschaller på säker plats.
- Fyrverkeri skall hanteras av nyktra och kunniga personer enligt tillverkarens anvisningar.
- Brandsäkra askkoppar skall finnas utplacerade på de platser där rökning är tillåten.
- Eventuella tillstånd för offentlig dans, fyrverkerier m m är sökta.
- Vid övernattnig i lokaler som saknar automatiskt brandlarm (utfört enligt SBF 110:6) (med tillhörande utrymningslarm) som är vidarekopplat till räddningstjänsten, skall det finnas en vaken vakt som är väl förtrogen med vilka lokaler som skall övervakas och hur han/hon skall agera vid en nödsituation.
- Vid övernattnig skall belysningen i korridorer och trapphus lämnas tillslagen för att underlätta vid en utrymning.

Innan lokalen lämnas – se till att:

- Levande ljus och marschaller är släckta.
- Spisar, diskmaskiner, kaffekokare och dylikt är avstängda.
- Dörrar och fönster är stängda samt låsta och reglade.
- Rester från aska och fimpar är ordentligt släckta och slängda i obrännbart kärl.
- Inte lämna sopsäckar eller annat brännbart material nära husfasaden.

Anmälningssblankett för tillfälligt utnyttjande av skolor, fritidshem och idrottsanläggningar för övernattning.

Inför varje förläggningstillfälle skall anmälan göras på denna blankett, minst 3 dagar innan tillfällig övernattning sker.

Namn på arrangör:

Förläggningsobjekt:

Adress, tel. nr:

Tid för utnyttjandet:

Antal personer som
inkvarteras: _____

Säkerhetsansvarig
namn, tel. nr:

Situationsplan över byggnaden, vilka rum som nyttjas skall bifogas räddningstjänsten vid anmälan om tillfällig förläggning. Situationsplan är ett underlag till en tillfällig insatsplan och information till operativ brandpersonal.

**Blankett och tillhörande situationsplan faxas till räddningstjänsten på nr.
0418-663428**

Om brand utbryter förfar enligt nedan:

Rädda: Först de som är i uppenbar fara

Larma: Räddningstjänsten **SOS 112**

Meddela kortfattat

- Vad som brinner
- Om det finns människor kvar i byggnaden
- Vem som ringer
- Möt Räddningstjänsten och visa vägen

Varna: - Övriga som hotas av branden

Släck: - Branden om Du bedömer det möjligt